

Patvirtinta:

Viešosios įstaigos Respublikinės Vilniaus
psichiatrijos ligoninės direktoriaus

2020 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. V1-10

**KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA IR JOS ĮGYVENDINIMO PLANAS
VIEŠOJOJE ĮSTAIGOJE RESPUBLIKINĖJE VILNIAUS PSICHIATRIJOS LIGONINĖJE
2021-2023 METAIS**

**I. SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Viešosios įstaigos Respublikinės Vilniaus psichiatrijos ligoninės (toliau – RVPL) 2021 -2023 metų korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą RVPL 2021 – 2023 metais.

2. Programa apima svarbiausias korupcijos prevencijos RVPL nuostatas, yra orientuota į korupcijos rizikos veiksnių mažinimą ir šalinimą, taip pat korupcijos rizikos veiksnių valdymą.

3. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015 – 2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015 – 2025 metų programos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607 „Dėl padalinių ir asmenų valstybės ir savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ir savivaldybių veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“.

4. Programoje vartojamos sąvokos:

4.1. **Korupcija** – bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas, siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ar valstybės interesams;

4.2. **Korupcijos rizikos veiksniai** – priežastys, sąlygos, įvykiai ir aplinkybės, dėl kurių gali būti padarytas korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas;

4.3. **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas** – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens administracinis, darbo drausmės ar tarnybinis nusižengimas, padarytas tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant arba reikalaujant turinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, pažado, privilegijos, etc.) sau ar kitam asmeniui, taip pat ją priimant, kai tai daroma piktnaudžiaujant tarnybine padėtimi, viršijant įgaliojimus, neatliekant pareigų, pažeidžiant viešuosius interesus, taip pat korupcinio pobūdžio nusikalstama veika;

4.4. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, tarpininko kyšininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jei jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veiksmų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą;

4.5. **Korupcijos prevencija** – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasyti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo;

5. Programos įgyvendinimą koordinuoja RVPL direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją.

6. RVPL vykdomos funkcijos (kaip ir kitų sveikatos sistemos subjektų) yra priskiriamos prie veiklos sričių, kuriose galimos korupcijos apraiškos: viešieji pirkimai ir prekių bei paslaugų užsakymai, asmeninė atsakomybė, standartinių procedūrų nesilaikymas teikiant sveikatos priežiūros paslaugas.

II. SKYRIUS

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO PRIELAIDŲ ANALIZĖ

7. Bendrosios korupcijos prielaidos:

7.1. Stuktūrinės – sveikatos sistemos sudėtingumas ir trūkumai, nepakankamas aprūpinimas ir pan.;

7.2. Institucinės – nepakankamai skaidrus sprendimų priėmimas, nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais, viešumo trūkumas;

7.3. Teisinės – teisės aktų spragos, dažnas teisės aktų keitimas, neproporcinga ir nepakankama atsakomybė už padarytus pažeidimus, nepakankamai funkcionali kontrolės sistema, teisinių procedūrų biurokратиškumas ir pan.;

7.4. Socialinės – santykinai mažas sveikatos sistemos darbuotojų darbo užmokestis, visuomenės pilietiškumo stoka, visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumas ir prieštaravimas.

8. Specifinės korupcijos prielaidos:

8.1. Vaistų, medicininės įrangos ir kt. viešieji pirkimai;

8.2. Informacijos teikimas pacientams apie mokamas ir nemokamas sveikatos priežiūros paslaugas, pacientų galimybes, teises ir kt.

III. SKYRIUS

PROGRAMOS UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

9. RVPL savo veikloje siekia įgyvendinti nulinės tolerancijos korupcijai politiką, grįstą skaidrumu, sąžiningumu ir viešumu. Nulinės tolerancijos korupcijai politika RVPL remiasi šiais pagrindiniais principais:

9.1. Nulinė tolerancija korupcijai taikoma visiems RVPL darbuotojams ir kitiems su RVPL veikla susijusiems fiziniams ir juridiniams asmenims;

9.2. Darbuotojų asmeninės naudos siekimas darbinėje veikloje nėra toleruotinas;

9.3. Netoleruotinos bet kokios tiesioginės ar netiesioginės neteisėtos įtakos formos;

9.4. RVPL įsipareigoja neatskleisti pranešėjo, pranešusio apie galimai korupcinę veiklą, tapatybės, užtikrina pranešėjo asmens duomenų saugumą ir konfidencialumą;

9.5. Nulinės tolerancijos korupcijai politika yra nuolat peržiūrima, tobulinama ir atnaujinama,

vadovaujantis aktualiais teisės aktais.

10. Korupcijos prevencija RVPL apima galimos korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimą ir šalinimą, nuolatinį darbuotojų švietimą ir mokymą, siekiant atgrasyti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų naudojantis šiomis priemonėmis:

- 10.1. Rengiant bei tvirtinant Korupcijos prevencijos programą;
- 10.2. Vadovaujantis galiojančiais teisės aktais nustatant ir imantis priemonių korupcijos pasireiškimo prielaidų šalinimui;
 - 10.2. Nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę ir parengiant motyvuotą išvadą;
 - 10.3. Užtikrinant korupcijos prevencijos priemonių taikymą ir tinkamą jų įgyvendinimo administravimą bei kontrolę;
 - 10.4. Skelbiant viešai visiems prieinamą informaciją apie mokamas sveikatos priežiūros paslaugas;
 - 10.5. Užtikrinant sveikatos priežiūros paslaugų skaidrumą;
 - 10.6. Tobulinant veiklos reglamentus, didinant veiklos skaidrumą;
 - 10.7. Didinant medicininio personalo atsakomybę ir atskaitomybę;
 - 10.8. Užtikrinant RVPL direktoriaus įsakymų vykdymą, darbo organizavimo skaidrumą;
 - 10.9. Periodiškai apklausos būdu bendradarbiauti su pacientais siekiant išsiaiškinti galimas korupcijos prielaidas;
 - 10.10. Analizuojant asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus, pretenzijas ir kt.), reaguojant į gautus pranešimus apie galimas korupcijos apraiškas;
 - 10.11. Gerinant sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, griežtai laikantis mokamų paslaugų procedūrų reikalavimų, esant reikalui, šias procedūras tobulinti;
 - 10.12. Bendradarbiaujant su kitomis institucijomis, dalyvaujant įvairiuose dalykiniuose susitikimuose bei keičiantis informacija.

IV. SKYRIUS

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA, KEITIMAS, PAPILDYMAS IR ATNAUJINIMAS

11. Siekiant veiksmingo korupcijos prevencijos programos funkcionavimo, būtina:

11.3. Sudaryti sąlygas RVPL darbuotojams bei visuomenei pranešti RVPL vadovybei savo

įtarimus dėl galimos ligoninės darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

11.4. Reguliariai tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos. Išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl ligoninės darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

11.5. Išsiaiškinus ar pasitvirtinus informacijai apie korupcijos atvejį bei esant įtarimui dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, nustatyta tvarka informuoti RVPL vadovybę;

11.6. Bendradarbiauti su korupcinius nusikaltimus tiriančia valstybine institucija – Specialiųjų tyrimų tarnyba;

11.7. Siūlymai dėl Programos keitimo ar tikslinimo teikiami RVPL direktoriaus įsakymu už korupcijos prevenciją paskirtam atsakingam asmeniui.

12. Programos keitimą gali inicijuoti:

12.3. Už korupcijos prevenciją RVPL paskirtas atsakingas asmuo;

12.4. Ligoninės direktorius.

13. Programos keitimas, papildymas ar atnaujinimas atliekamas:

13.3. Pasikeitus teisės aktams, reglamentuojantiems korupcijos prevenciją valstybėje;

13.4. Jei paaiškėjo galimi korupcijos atvejai ir jų prevencijai ar užkardymui reikalingos papildomos priemonės.

V. SKYRIUS

VISUOMENĖS ĮTRAUKIMAS Į KORUPCIJOS PREVENCIJOS RVPL PROGRAMOS ĮGYVENDINIMĄ

14. Ugdyti antikorupcinę kultūrą, skatinti visuomenę pranešti apie korupcinius pažeidimus teikiant sveikatos priežiūros paslaugas;

15. Informuoti visuomenę apie RVPL vykdomą korupcijos prevencijos programą;

16. Periodiškai vykdyti pacientų anketines apklausas arba kitais būdais reguliariai vertinti RVPL korupcijos prevencijos programos veiksmingumą;

17. Sudaryti galimybę telefonu ar elektroninio ryšio priemonėmis pranešti apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus ar mėginimus juos daryti, teikiant sveikatos priežiūros paslaugas;

18. Skatinti aktyvesnį ir glaudesnį medicinos personalo bei visuomenės bendradarbiavimą, ugdant visuomenės narių pilietiškumą ir nepakantumą korupcijos apraiškoms.

VI. SKYRIUS
TIKIMASIS PROGRAMOS REZULTATAS

19. Augantis vidinis ir išorinis pasitikėjimas RVPL vykdoma veikla;
20. Augantis RVPL medicininio personalo ir administracijos veiklos skaidrumas;
21. Personalo ir visuomenės įsitraukimas į korupcijos prevencijos programos įgyvendinimą RVPL;
22. Korupcijos pasireiškimo tikimybės sumažinimas;
23. Padidėjęs nepakantumas korupcijai.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Programos uždavinių įgyvendinimui sudaromas programos priemonių vykdymo planas, kuris nustato tikslus, uždavinius, priemones, jų vykdytojus bei vykdymo terminus;
 25. Priemonių planas sudaromas 3 metų laikotarpiui ir nerečiau, kaip kartą per metus, peržiūrimas jo vykdymas;
 26. Ataskaita apie priemonių plano vykdymą kasmet skelbiama RVPL interneto svetainėje ir teikiama Sveikatos apsaugos ministerijos Korupcijos prevencijos skyriui;
 27. Programa peržiūrima ir koreguojama esant reikalui, bet ne rečiau, kaip kartą kas tris metus, ruošiant naują priemonių planą.
-